

La Xarxa de Vigilància i Previsió de la Contaminació Atmosfèrica donarà més informació a temps real

- Territori i Sostenibilitat duplica la inversió per a la vigilància i la prevenció de la qualitat de l'aire. Aquesta xifra podria créixer més en els propers anys, gràcies als fons provinents dels nous impostos ambientals sobre les emissions contaminants de les indústries, la generació d'energia i de l'aviació
- El Departament de Territori i Sostenibilitat prioritzarà les inversions a l'àrea metropolitana de Barcelona i al Camp de Tarragona
- L'any passat van disminuir en general les concentracions dels contaminants atmosfèrics més problemàtics
- Les partícules en suspensió (PM10) es mantenen per primer cop per sota els límits establerts a l'àrea metropolitana de Barcelona
- Es manté la tendència a l'estabilització dels òxids de nitrogen (NO_x), sense assolir encara els objectius europeus
- El 2014 ha estat l'any amb menys superacions del lliandar d'informació a la població de l'ozó troposfèric (O₃) des que es mesura aquest contaminant, fa 23 anys

La Direcció General de Qualitat Ambiental incrementarà enguany un 25% el pressupost per a la vigilància de la qualitat de l'aire i un 75% el pressupost dedicat a la prevenció de la contaminació, passant dels 2 MEUR als 4 MEUR. Aquest increment ha estat possible gràcies a la previsió d'ingrès pel 2015 dels impostos ambientals aprovats pel Parlament el passat mes d'octubre. Aquests nous impostos, sobre les emissions contaminants provinents de la indústria i la generació d'energia, i sobre les emissions d'òxids de nitrogen (NO_x) de l'aviació, nodriran el Fons de protecció de l'ambient atmosfèric. L'augment en el camp de la vigilància de l'aire que respirem permetrà millorar els equips tecnològics i incrementar els contaminants mesurats. Pel que fa a l'increment pressupostari en prevenció de la contaminació, les mesures aniran adreçades a la intervenció sobre les emissions industrials, la sensibilització de la ciutadania, l'impuls als vehicles nets de baixes emissions, el distintiu ambiental de flotes de transport per carretera, la promoció de l'ús de la bicicleta en els desplaçaments laborals urbans, en el marc de la campanya "més bicicleta, menys contaminació" i el suport als municipis per desenvolupar les zones urbanes d'atmosfera protegida previstes en el Pla de Millora de la Qualitat de l'aire.

Millores en la vigilància i prevenció a l'aglomeració de Barcelona i al camp de Tarragona

Pel que fa als 40 municipis decretats zona de protecció especial de l'atmosfera (A les [zones de qualitat de l'aire](#) 1 i 2 de Catalunya, corresponents al Barcelonès, el Baix Llobregat, el Vallès Occidental i el Vallès Oriental):

- S'incorporaran mesuraments en continu, a temps real, de les partícules de diàmetre inferior a 10 micres (PM10) a 6 punts: tres a Barcelona (Poblenou, Gràcia-Sant Gervasi, i Palau Reial), un a Terrassa, un a Sabadell i un a Granollers. Actualment hi ha 17 punts de mesuraments automàtics d'aquest contaminant Catalunya.

Aquest contaminant ja es mesura en forma manual a tot el territori, com determina la legislació europea. Aquest procediment, que permet obtenir unes dades totalment fiables i homologables per avaluar la qualitat de l'aire, no permet conèixer els valors i les possibles superacions dels límits establerts a temps real. L'administració amb la voluntat d'adoptar polítiques preventives per combatre situacions adverses de contaminació atmosfèrica ha previst aquest any incrementar l'equipament automàtic de mesurament de partícules fet que li permetrà declarar episodis de contaminació atmosfèrica pel contaminant particulat de forma anàloga a ciutats com París, Londres o Milà. Enguany, la regió metropolitana de Barcelona passarà a disposar d'una xarxa equivalent a aquestes aglomeracions urbanes europees. A hores d'ara els episodis de contaminació són declarats exclusivament pel contaminant NO₂.

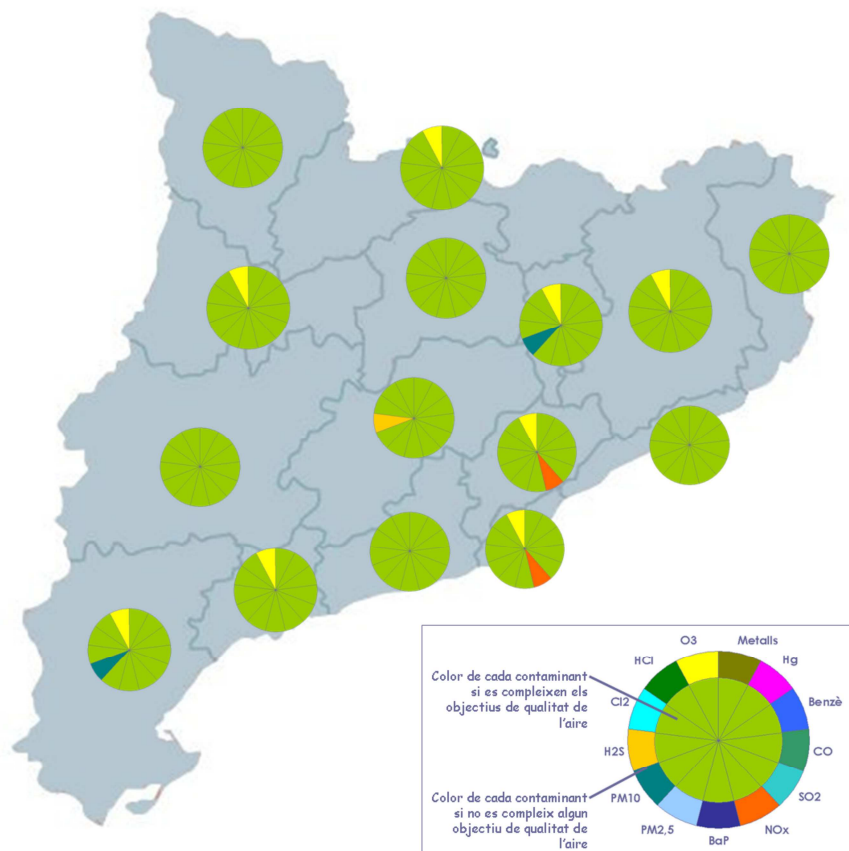
- Es validaran tres models de diagnosi i previsió de la contaminació atmosfèrica. Aquests models es tindran en compte a l'hora de determinar les mesures per reduir de la contaminació que cal prendre quan es prevegi una qualitat de l'aire deficient i l'única opció per garantir la salut de les persones sigui no incrementar la càrrega contaminant.

En el cas del camp de Tarragona:

- Es crearà la Taula de Qualitat de l'Aire, constituïda per diferents administracions, entitats socials i representants de l'Associació Empresarial Química de Tarragona (AEQT) així com, si s'escau, representants d'altres sectors empresarials. L'objectiu és l'intercanvi d'informació per habilitar una nova línia de transparència de la informació i d'altres propostes relatives a l'estudi i a la reducció de les emissions de contaminants.
- Començarà a funcionar una estructura pròpia, dins la Unitat de vigilància de la contaminació atmosfèrica, per al camp de Tarragona.

- Es posarà en marxa un nou servei operatiu per a la gestió dels episodis d'olors, que funciona a través del càlcul de trajectòries inverses. Un cop detectat un episodi, el sistema permet modelitzar la trajectòria dels contaminants fins arribar al punt on s'ha originat l'emissió. Ho fa determinant les condicions meteorològiques de 12, 24, 36 i 72 hores anteriors a la detecció, l'orografia, el posicionament cartogràfic de les indústries, el port, les depuradores, i d'altres possibles focus, per determinar amb una alta probabilitat l'origen de l'episodi.
- S'incorporaran a La Pobla de Mafumet i Perafort - Puigdelví punts de mesurament del contaminant butadiè (C₄H₆), un producte químic que es polimeritza en la indústria per fer gomes sintètiques.
- Entrarà en servei un nou model de previsió de la qualitat de l'aire.

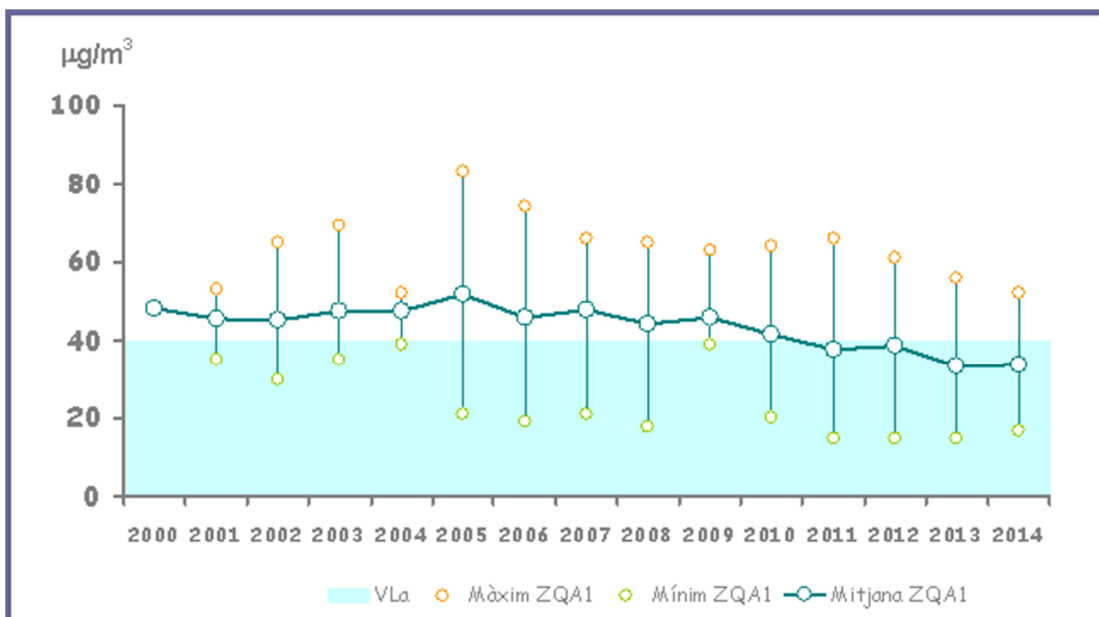
La qualitat de l'aire durant l'any 2014: Disminueixen els contaminants més problemàtics

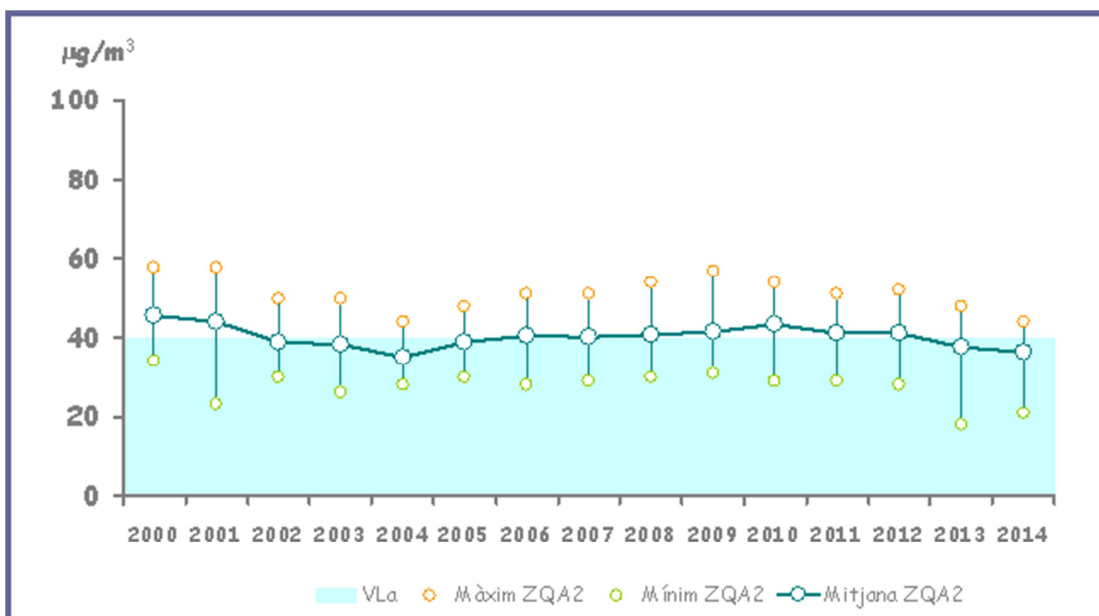
La Direcció General de Qualitat Ambiental ha validat totes les dades corresponents a la qualitat de l'aire a Catalunya durant l'any 2014. En general, es pot qualificar el període com a molt bo, amb els **nivells d'òxids de nitrogen (NO_x) i partícules (PM10) estabilitzats a l'àrea metropolitana de Barcelona**, on es produeix la major part de superacions dels límits establerts per la Unió Europea.

En especial, **el contaminant PM10 no els ha sobrepassat en tot l'any a les zones de qualitat de l'aire 1 (Àrea de Barcelona) i la 2 (Vallès-Baix Llobregat)**. És el primer cop des que es mesura aquest contaminant, l'any 2000, que compleixen tots els seus objectius, tant pel que fa als valors diaris com als anuals. Aquesta millora és consistent amb la davallada dels nivells mesurats observada en els darrers anys, no només al nostre territori, sinó a moltes regions d'Europa. Les causes són diverses, i van des de l'ús de tecnologies més netes en les activitats industrials, a una disminució de les emissions dels vehicles, també originades per un ús de tecnologies més netes, la crisi econòmica, que ha fet disminuir la mobilitat i l'activitat d'algunes indústries, l'aplicació del "[Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire a les zones de protecció especial de l'ambient atmosfèric 2020](#)", i la meteorologia dels darrers anys, que ha estat més favorable a la dispersió dels contaminants que en anys anteriors.

Els òxids de nitrogen (NO_x) es mantenen estables, i han superat el valor límit anual a les àrees de Barcelona i Vallès-Baix Llobregat. Es tracta d'un fenomen associat a les grans aglomeracions urbanes i comú a totes les grans ciutats d'Europa. És degut, en bona mesura, al transport terrestre vinculat a la mobilitat que generen aquestes aglomeracions de població, tant pel que fa a desplaçament de persones com al transport de mercaderies. En el cas de la regió metropolitana de Barcelona, s'hi afegixen les emissions que genera l'aeroport i el port de Barcelona, a més d'algunes activitats industrials, i es veu agreujat pel tipus de d'urbanització de les ciutats, especialment pel fet que tenen una densitat de població i una mobilitat molt elevada, i que sovint estan formades per carrers estrets amb molt trànsit que són envoltats per edificis relativament alts. Per tal de reduir els nivells d'aquest contaminant, i de PM10, el Govern ha aprovat el Pla d'actuació per a la millora de la qualitat de l'aire, que conté un paquet ampli de mesures per assolir els objectius de qualitat de l'aire.

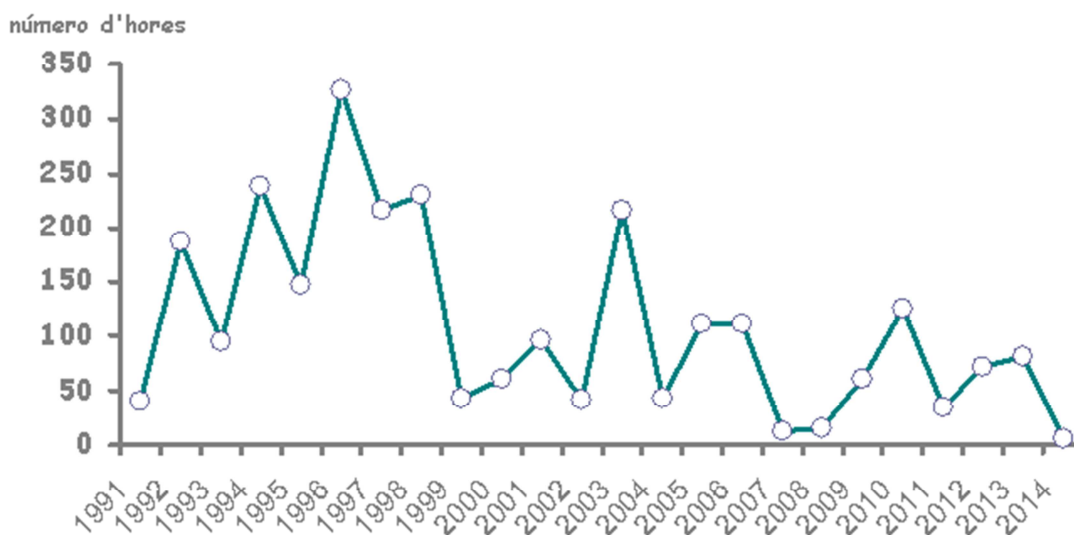
Evolució de la mitjana, màxim i mínim de les mitjanes anuals de NO₂ de les estacions de la Zona de Qualitat de l'Aire 1 (Àrea de Barcelona) per a cada any. El Valor límit anual (VL) és de 40µg/m³.

Evolució de la mitjana, màxim i mínim de les mitjanes anuals de NO₂ de les estacions de la Zona de Qualitat de l'Aire 2 (Vallès-Baix Llobregat) per a cada any. El Valor límit anual (VL) és de 40µg/m³.

En relació a l'ozó troposfèric (O₃), cal destacar que el 2014 ha estat l'any amb menys superacions del llindar d'informació a la població des que varen començar les mesures d'aquest contaminant, fa 23 anys. Aquest fet s'atribueix especialment a que la meteorologia de la primavera i l'estiu va ser molt inestable, amb molta nuvolositat, precipitacions i pocs períodes de

temperatura elevada. Tot i així, hi ha hagut incompliments dels objectius, un fenomen relacionat sovint amb les zones rurals, ja que l'ozó sol enregistrar valors més elevats a sotavent de les grans aglomeracions urbanes, on s'hi concentren els principals precursors de l'ozó troposfèric, els NO_x transportats per l'aire des de les àrees metropolitanes i les emissions biogèniques naturals de components volàtils COV. En canvi, a les ciutats, els elevats nivells d'òxids de nitrogen, juntament amb la reducció dels components orgànics volàtils generats per les modificacions de la benzina a l'estiu, fan que hi baixi la concentració de l'ozó. Això és degut al fet que l'ozó troposfèric és un contaminant secundari, que prové de les reaccions químiques, principalment entre els NO_x i els COV's, amb presència de radiació solar i temperatures elevades. Aquest comportament i aquests incompliments són comuns a tota l'Europa meridional.

Evolució del total d'hores amb superació del líndar d'informació d'O₃ a tot Catalunya

Podeu consultar l'informe complet sobre la qualitat de l'aire a Catalunya durant el 2014 en els documents adjunts.

9 d'abril de 2015